

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 kwietnia 2004 r.

w sprawie środka zastosowanego przez Francję na rzecz Société Réparation Navale et Industrielle SA (SORENI)

(notyfikowana jako dokument nr K(2004) 1362)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/90/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po zaproszeniu zainteresowanych stron do zgłaszania uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W następstwie informacji opublikowanych w prasie, według których Francja miała przedsięwziąć środki finansowe w celu utrzymania działalności stoczniowej w porcie Hawr, w piśmie z dnia 21 grudnia 2001 r. Komisja zażądała od Francji złożenia wyjaśnień. W piśmie z dnia 15 marca 2002 r. zarejestrowanym w dniu 19 marca 2002 r. Francja poinformowała Komisję, że organy państwowe udzieliły finansowego wsparcia Przedsiębiorstwu Remontów Okrętowych i Przemysłowych (SORENI). Środek został zarejestrowany jako pomoc niezgłoszona (NN 53/2002) – zważywszy na fakt, że w momencie dostarczenia informacji była już ona przyznana, a ponadto kwota 1 720 000 EUR została przekazana już w grudniu 2001 r.
- (2) W piśmie z dnia 4 kwietnia 2002 r. Komisja zażądała od Francji uzupełnienia informacji. Francja odpowiedziała pismem z dnia 3 czerwca 2002 r., zarejestrowanym następnego dnia.
- (3) W piśmie z dnia 12 sierpnia 2002 r. Komisja poinformowała Francję o decyzji wszczęcia procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 Traktatu odnośnie do tego środka. Sprawę opatrzone numerem rejestracyjnym C 55/2002. Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*⁽²⁾ i strony zainteresowane zostały wezwane do zgłaszania uwag.
- (4) Francja przedstawiła swoje uwagi w piśmie z dnia 1 października 2002 r., zarejestrowanym następnego dnia. Zjednoczone Królestwo przedstawiło swoje uwagi w piśmie z dnia 16 października 2002 r., zarejestrowanym w dniu 24 października 2002 r. Uwagi Zjednoczonego Królestwa zostały przekazane Francji, dając możliwość tej ostatniej ustosunkowania się do nich.

⁽¹⁾ Dz.U. C 222 z 18.9.2002, str. 21.

⁽²⁾ Patrz: główny przypis ze str. 1.

- (5) W piśmie z dnia 4 listopada 2002 r. Komisja postawiła Francji dodatkowe pytania. Francja udzieliła na nie odpowiedzi i przedstawiła swoje uwagi w piśmie z dnia 14 stycznia 2003 r., zarejestrowanym tego samego dnia. W piśmie z dnia 2 października 2003 r., zarejestrowanym następnego dnia, i w piśmie z dnia 10 października 2003 r., zarejestrowanym tego samego dnia, Francja przekazała informacje uzupełniające. Komisja w piśmie z dnia 21 listopada 2003 r. postawiła Francji nowe pytania dodatkowe, a Francja udzieliła na nie odpowiedzi w piśmie z dnia 29 grudnia 2003 r., zarejestrowanym w dniu 8 stycznia 2004 r., i w piśmie z dnia 29 stycznia 2004 r., zarejestrowanym tego samego dnia.

II. OPIS SZCZEGÓŁOWY

A. Rozpatrywane przedsiębiorstwo

- (6) Beneficjentem finansowego wsparcia jest SORENI, stocznia remontowa usytuowana w Hawrze, tzn. w regionie kwalifikującym się do korzystania z pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Firma SORENI została założona w dniu 1 listopada 2001 r. w celu przejęcia aktywów trzech stoczni remontowych, co jest wyjaśnione poniżej.
- (7) Le chantier Ateliers et chantiers du Havre – Construction navale (ACH-CN), usytuowana w Hawrze, została zamknięta z powodu upadłości w 2000 r. ACH-CN skorzystała ze środków pomocowych na zamknięcie, zatwierdzonych przez Komisję decyzją 2002/132/WE⁽³⁾. Trzy filie ACH-CN, które zajmowały się remontami okrętowymi (SIREN, TMTM i MECA HELIX, dalej zwane „trzema filiami”), kontynuowały działalność, ale niebawem napotkały trudności ekonomiczne spowodowane utratą kontraktów podwykonawczych przyznawanych im uprzednio przez ACH-CN oraz utratą zaufania ze strony armatorów.
- (8) W roku 2001 dwunastu lokalnych podwykonawców trzech filii podjęło decyzję o wspólnym utworzeniu nowego przedsiębiorstwa, SORENI, dla przejęcia działalności stoczniowej trzech filii.
- (9) W dniu 24 sierpnia 2001 r. dwunastu lokalnych podwykonawców złożyło ofertę przejęcia. SORENI zostało założone w dniu 1 listopada 2001 r. i nabyło aktywa trzech filii w dniu 9 listopada 2001 r. SORENI zakupiło aktywa po cenie 1 001 EUR (w tym 1 000 EUR za zapasy i 1 symboliczne euro za aktywa). Francja utrzymuje, że oferta SORENI była jedyną ofertą złożoną po nieudanych negocjacjach z inwestorem zagranicznym, jakie miały miejsce wcześniej tego samego roku.
- (10) Początkowo Francja zaznaczyła Komisji, że trzy filie w momencie przejęcia były w trakcie reorganizacji prawnej. Francja skorygowała tę informację w piśmie z dnia 29 grudnia 2003 r., uściślając, że przejęcie aktywów miało miejsce poza ramami reorganizacji prawnej oraz że, według stanu na grudzień 2003 r., trzy filie działały jedynie jako puste obiekty figurujące w toczących się sporach i procesach o odzyskanie wierzytelności, niewykonywujące żadnej działalności gospodarczej.
- (11) Zgodnie z francuskim ustawodawstwem socjalnym odnośnie do likwidacji przedsiębiorstw (art. L 122-12 akapit drugi Kodeksu Pracy) SORENI było zobowiązane do przejęcia po trzech filiach wszystkich umów o pracę, których warunki w zakresie kwalifikacji, wynagrodzenia i wysługi lat miały pozostać niezmienione. Na skutek powyższego, według Francji, SORENI przejęło 127 pracowników zatrudnionych w trzech filiach. Podobnie, SORENI miało przejąć zobowiązania płacowe w wysokości 318 164 EUR, zaciągnięte przed przejęciem z tytułu przeniesienia na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem.

⁽³⁾ Dz.U. L 47 z 19.2.2002, str. 37.

- (12) Komisja zauważa, że na dzień 14 stycznia 2003 r. stan liczebny zatrudnionych został zmniejszony do 117 pracowników, z czego 99 zatrudnionych przy produkcji. Francja zaznaczyła, że w ciągu sześciu lat poprzedzających przejęcie nastąpił spadek liczby pracowników zatrudnionych przy produkcji o 47%: ze 188 zatrudnionych ogółem w trzech filiach w 1997 r. do 99 zatrudnionych przez SORENI w 2002 r.

B. Biznesplan nowego przedsiębiorstwa

- (13) Biznesplan przedsiębiorstwa został określony w 2001 r. Pięcioletni biznesplan miał zagwarantować SORENI zdolność prowadzenia działalności. Problemy SORENI, zdaniem Francji, spowodowane były po pierwsze przez trudności, jakie napotykali jej akcjonariusze, poprzednio podlegający trzem filiom jako podwykonawcy. Po drugie – SORENI miałyby odziedziczyć zobowiązania i trudności związane z przejętymi aktywami, a mianowicie z przejęciem wszystkich umów o pracę, finansowaniem przebywających na przedwczesnej emeryturze byłych pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem, jak również z koniecznością adaptacji narzędzi produkcji i racjonalizacji działalności. Przejąwszy działalność remontów okrętowych, SORENI miało, według wszelkiego prawdopodobieństwa, stanąć w obliczu problemów podobnych do tych, jakie stały się udziałem trzech filii: z trudnościami z zawieraniem umów podwykonawczych ze stoczną w Hawrze (takim, jak ACH-CN), utratą zamówień, ogólnie biorąc, i ogólnie z utratą wiarygodności Hawru w dziedzinie remontów okrętowych.
- (14) Według Francji pięcioletni biznesplan przedsiębiorstwa, który Francja określa jako plan restrukturyzacyjny, zmierza do rozwiązania tych problemów poprzez przyjęcie trzech rodzajów środków zaradczych. Pierwsze polegają na przystosowaniu narzędzi produkcji poprzez inwestycje w odnowienie budynków, w transport oraz w wyposażenie przenośne (koszty tych inwestycji podano w części 1 tabeli 1). Środki drugiego rodzaju polegają na reorganizacji polityki handlowej przedsiębiorstwa. Francja utrzymuje, że polityka handlowa przedsiębiorstwa będzie ponownie skierowana na armatorów lokalnych oraz jednocześnie na rynek krajowy i międzynarodowy. Ta polityka zmierza, ogólnie rzecz ująwszy, do odzyskania zaufania klientów, którzy w przeszłości współpracowali z trzema filiami. SORENI zamierza osiągnąć ten cel, zatrudniając, z jednej strony, nowe kadry kierownicze, z drugiej zaś, nabywając nowe technologie, które pozwolą jej zróżnicować działalność i tym samym odpowiedzieć na szerszy wachlarz potrzeb. Koszty tego drugiego rodzaju środków zostały opisane w części 2 tabeli 1. Trzeci rodzaj środków koncentruje się na reorganizacji produkcji na dwóch poziomach: zarządzania materiałami, zapasami i zleceniami (racjonalizacja i komputeryzacja) oraz kształcenia personelu. Koszty tego trzeciego rodzaju środków są opisane w części 3 tabeli 1.
- (15) Ponadto Francja za koszty restrukturyzacji uznaje, z jednej strony, zobowiązania przejęte od trzech filii z tytułu przeniesienia na przedwczesną emeryturę pracowników w przeszłości narażonych na kontakt z azbestem, a z drugiej – wynagrodzenie wypłacone w trakcie trzech pierwszych miesięcy po przejęciu. Według Francji te trzy pierwsze miesiące odpowiadają okresowi niezbędnemu do pozyskania pierwszych kontraktów. Te koszty są opisane w części 4 tabeli 1.

TABELA 1

Przytoczone koszty restrukturyzacyjne SORENI

(w euro)

Pozycje	Kwota
Część 1 – Inwestycje i prace renowacyjne	
Renowacja zakładu (2002)	[...]*
Renowacja biur/budynków (2002)	[...]
Uprzątnięcie terenu stoczniowego/zakładu	[...]
Inwestycje w ruchomości 2002	
Pojazdy	[...]
Informatyka	[...]
Narzędzia	[...]
Inwestycje w ruchomości 2002–2004	
Urządzenie do śrutowania/obróbki blach	[...]
Ciężarówka	[...]
Różne przenośne wyposażenie zmechanizowane	[...]
Suma cząstkowa 1	[...]
Część 2 – Reorganizacja handlowa	
Rekrutacja 2002–2004	
2 urzędnicy szczebla kierowniczego	
1 zastępcy dyrektora	
3 inżynierowie ds. handlu	
4 kierownicy – kontrola produkcji	
Suma płac i wydatków	[...]
Koszty komercjalizacji – do końca 2002 r.	
Broszury/logo, mailing, sieć przedstawicieli, wizyty u klientów	[...]
Koszty 2003–2005	
Nabycie nowych licencji	[...]
Staże i kształcenie personelu u producenta, którego SORENI jest konsjoniariuszem	[...]
Wizyty przedstawicieli handlowych i międzynarodowych	[...]
Przegląd i przedłużenie umów agencyjnych na okres trzech lat	[...]
Suma cząstkowa 2	[...]
Część 3 – Reorganizacja produkcji	
Organizacja i informatyzacja 2002–2003	[...]
Nabycie specjalistycznego oprogramowania komputerowego na potrzeby remontów okrętowych 2003–2004	[...]
Kształcenie: 37 450 godzin/3 lata	[...]
Suma cząstkowa 3	[...]
Część 4 – Wydatki na płace i inne	
Płace zgodnie z umowami obowiązującymi podczas trzech pierwszych miesięcy po przejściu	[...]
Wydatki związane z odejściem na emeryturę z racji narażenia na kontakt z azbestem zakontraktowane przed przejściem	[...]
Suma cząstkowa 4	[...]
SUMA (Sumy cząstkowe 1+2+3+4)	6 495 164

(*) Informacje poufne.

- (16) Globalne koszty rozruchu SORENI, uznane za konieczne, wynoszą zatem 6 495 164 EUR.
- (17) Według Francji ten plan opiera się na realistycznych hipotezach dotyczących wysokości obrotu i odzwierciedlających istniejący i potencjalny popyt na remonty okrętowe w Hawrze. Francja podkreśla fakt, że trzy filie posiadały uznane kwalifikacje w sektorze remontów okrętowych oraz że ich pracownicy, przejęci obecnie przez SORENI, posiadają cenną wiedzę i umiejętności w tej dziedzinie. Francja zwraca również uwagę na fakt, że biznesplan przedsiębiorstwa SORENI i plan potencjalnego inwestora zagranicznego były podobne, co wskazuje na realistyczne oszacowanie. Osobiste powiązania prezesa SORENI winny być atutem w poszukiwaniu klientów. Zdaniem Francji działalność SORENI dotycząca remontów okrętowych należy rozpatrywać w kontekście rozwoju portu Hawr.

C. Środki finansowe

- (18) Według Francji potrzebna SORENI kwota 6 495 164 EUR winna być sfinansowana z subwencji i pożyczek przyznanych ze źródeł państwowych i prywatnych określonych w tabeli 2. W dniu 28 września 2001 r., tj. po złożeniu oferty przejęcia trzech filii, lecz przed utworzeniem SORENI i dokonaniem likwidacji, Francja przyjęła wstępną decyzję dotyczącą przyznania wsparcia publicznego na rzecz SORENI. Prawnie wiążąca decyzja dotycząca przyznania wsparcia została uchwalona w dniu 29 listopada 2001 r.
- (19) Rząd francuski przyznał SORENI subwencję w wysokości 3 430 000 EUR. Z tej kwoty, we wrześniu 2003 r., wypłacono SORENI dwie transze: jedną w wysokości 1 720 000 EUR i drugą – 730 000 EUR.
- (20) Rada Regionalna Haute-Normandie, Rada Regionalna Seine-Maritime i miasto Hawr, każde z osobna, dostarczają subwencję dla SORENI w wysokości 380 000 EUR. Z całkowitej kwoty 1 140 000 EUR we wrześniu 2003 r. wypłacono SORENI 1 070 997 EUR.
- (21) Wkłady prywatne są opisane jako wkład kapitałowy akcjonariuszy SORENI (462 000 EUR) i pożyczki bankowe (1 300 000 EUR) będące przedmiotem formalnego zabezpieczenia w formie cesji kapitału obrotowego.

TABELA 2

Środki finansowe związane z restrukturyzacją SORENI

(w euro)

Źródło	Kwota
1. Źródła publiczne	
Państwo francuskie	3 430 000
Rada Regionalna Haute-Normandie	380 000
Rada Regionalna Seine-Maritime	380 000
Miasto Hawr	380 000
Suma cząstkowa 1	4 570 000
2. Źródła prywatne	
Akcjonariusze SORENI	
— kapitał	462 000
— pożyczki bankowe (BNP Paribas)	1 300 000
Suma cząstkowa 2	1 762 000
SUMA (Sumy cząstkowe 1+2)	6 332 000

D. Informacje o rynku

- (22) Według Francji rozwój portu Hawr wymaga istnienia działalności remontowej, która zapewniłaby mu stabilny poziom działalności. Francja podkreśla, że dzięki trzem czynnikom środki pomocowe, o których mowa, wywrą ograniczony wpływ na konkurencję. Po pierwsze, plan restrukturyzacji przewidywałby redukcję personelu. Po drugie, Francja wymienia ARNO w Dunkierce i SOBRENA w Breście jako głównych klientów(*) SORENI na rynku krajowym i międzynarodowym. Te dwa przedsiębiorstwa nie stanowią natomiast konkurencji dla SORENI, jeżeli chodzi o klientów lokalnych. W tym kontekście Francja deklaruje, że klienci lokalni generują od 40 do 45 % wysokości obrotu SORENI. W konsekwencji stopień nakładania się działalności SORENI i jej głównych konkurentów byłby ograniczony. Po trzecie, SORENI należy do grupy małych i średnich przedsiębiorstw w rozumieniu art. 2 lit. b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. dotyczącego stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw(4).

E. Decyzja o otwarciu procedury na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu

- (23) W decyzji o otwarciu formalnej procedury dochodzeniowej (dalej zwanej „decyzją o otwarciu procedury”) rozpatrywane środki zostały poddane ocenie w świetle rozporządzenia Rady (WE) nr 1540/98 z dnia 29 czerwca 1998 r. dotyczącego pomocy na budownictwo okrętowe(5) (dalej zwanego „rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego”), jak również wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji(6) (dalej zwanych „wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji”).
- (24) W decyzji o otwarciu procedury Komisja wyraziła wątpliwości co do możliwości udzielenia zezwolenia na rozpatrywane środki finansowe jako pomoc na restrukturyzację – z jednej strony biorąc pod uwagę fakt, że SORENI wydawała się być nowo utworzonym przedsiębiorstwem powstałym w wyniku likwidacji trzech filii, a z drugiej strony, mając na względzie pkt 7 wytycznych dotyczących restrukturyzacji, według którego nowo utworzone przedsiębiorstwo nie kwalifikuje się do otrzymania pomocy na ratowanie i restrukturyzację, nawet jeśli jego początkowa sytuacja finansowa jest niepewna.
- (25) Komisja wyraziła również wątpliwości co do przydatności biznesplanu przedsiębiorstwa SORENI w kwestii osiągnięcia przez tę spółkę, i to w stosownym czasie oraz w oparciu o realistyczne założenia, długoterminowej zdolności do prowadzenia działalności – tak jak to przewidują wytyczne dotyczące restrukturyzacji. Komisja wzięła zwłaszcza pod uwagę fakt, iż przedłożony przez Francję plan nie zawierał badań rynkowych ani szacunków sprzedaży i kosztów na przyszłe lata.
- (26) Komisja odnotowała ponadto fakt, że wspomniany w ust. 9 zagraniczny inwestor, opierając się na podobnym planie, zrezygnował z przejęcia działalności remontów okrętowych. Na zakończenie Komisja podniosła kwestię ustalenia, czy wkład finansowy pochodzący ze źródeł publicznych ograniczał się do minimum niezbędnego do realizacji biznesplanu przedsiębiorstwa i czy wkład beneficjenta osiągnął wymaganą wysokość określoną w wytycznych dotyczących restrukturyzacji.

III. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (27) Zjednoczone Królestwo przedstawiło następujące uwagi. Po pierwsze, wskazało na trudności ze zrozumieniem faktu, w jaki sposób przewidziany pakiet środków mógłby zostać uznany za pomoc na restrukturyzację, skoro stocznia nadal będzie wykonywać tę samą działalność co spółki, z których się wywodzi, prawdopodobnie bez znacznej redukcji wydajności lub personelu. Po drugie, Zjednoczone Królestwo uważa, że niektóre inwestycje i niektóre koszty nie mogą być brane pod uwagę przy przyznaniu pomocy na restrukturyzację. Po trzecie, Zjednoczone Królestwo odnotowuje fakt, że SORENI jest bezpośrednim konkurentem brytyjskiego przemysłu remontów okrętowych.

(*) Błąd rzeczowy: zamiast „klienci”, czytaj: „konkurenci”.

(4) Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 364/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22).

(5) Dz.U. L 202 z 18.7.1998, str. 1

(6) Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

IV. UWAGI FRANCJI

- (28) W reakcji na decyzję o otwarciu procedury Francja dostarczyła dodatkowych informacji i przedstawiła następujące komentarze.
- (29) W kwestii ustalenia, czy SORENI jest przedsiębiorstwem mogącym korzystać z pomocy na restrukturyzację, Francja podkreśla, iż SORENI, będąc wprawdzie nowym podmiotem prawnym, w istocie kontynuuje uprzednią działalność stoczniową, a zatem powinien móc korzystać z pomocy na restrukturyzację. Aby uzasadnić ten punkt widzenia, Francja podkreśla fakt, że przejęcie aktywów, rodzaju działalności oraz aktywów handlowych trzech filii, jak również ich zasobów materialnych i ludzkich, w szczególności zobowiązań wynikających z ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych (przejście na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem), pozwala utożsamiać firmę SORENI z trzema filiami, tzn. uznać ją za przedsiębiorstwo wcześniej istniejące.
- (30) Ponadto Francja utrzymuje, że nawet gdyby uznać SORENI za nowo powstałe przedsiębiorstwo, nie zmieniloby to faktu, iż jest ono przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji, w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji, z racji zobowiązań (umowy o pracę, przejście na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem) i trudności związanych z aktywami (konieczność przystosowania narzędzi produkcji i racjonalizacji).
- (31) Jeżeli chodzi o wątpliwości dotyczące możliwości realizacji biznesplanu przedsiębiorstwa, w szczególności braku informacji o rynku, Francja określa rynek, na którym działa SORENI, jako obejmujący następujące typy działalności: usuwanie drobnych awarii, prace konserwacyjne, duże remonty. Główni konkurenci SORENI, ARNO w Dunkierce oraz SOBRENA w Breście, są konkurencyjni w odniesieniu do klientów krajowych i międzynarodowych, lecz nie do klientów lokalnych generujących od 40 do 45 % wysokości obrotu SORENI. Francja podkreśla również, że prowadzenie działalności stoczniowej w porcie wielkości Hawru jest elementem niezbędnym do dobrego funkcjonowania tegoż portu jako całości. Jako że SORENI jest jedyną stocznia remontową w Hawrze, jej obecność jest – zdaniem Francji – niezbędna do istnienia tego portu.
- (32) Aby zilustrować możliwość realizacji biznesplanu przedsiębiorstwa, Francja dostarczyła prognozowane wysokości obrotu i kosztów na okres pięciu lat, w czasie których ma zostać wdrożony plan restrukturyzacji. Te dane są zamieszczone w tabeli 3.

TABELA 3

Oszacowanie wysokości obrotu i kosztów SORENI

Rok	Wysokość obrotu (w milionach euro)	Roczny wzrost (%)	Koszty (w milionach euro)	Roczny wzrost (%)
2001	[...]			
2002	[...]	[...]	[...]	
2003	[...]	[...]	[...]	[...]
2004	[...]	[...]	[...]	[...]
2005	[...]	[...]	[...]	[...]
2006			[...]	[...]

- (33) Francja oznajmia ponadto, że powody, dla których zagraniczny inwestor odstąpił od przejęcia działalności trzech filii, nie wiązały się z jakością biznesplanu przedsiębiorstwa. Były związane z trudnościami w osiągnięciu porozumienia z pracownikami i władzami portowymi, jak również z problemami finansowymi, które stały się udziałem samego inwestora.

- (34) Co do proporcjonalności rozpatrywanych środków, Francja twierdzi, że kwota odpowiada minimum koniecznemu na ponowne rozpoczęcie działalności stoczniowej w Hawrze. Francja zaznacza, że należy ocenić wkład akcjonariuszy SORENI, uwzględniając fakt, iż oni również znajdują się w trudnej sytuacji finansowej.
- (35) Ponadto Francja zwróciła się z prośbą do Komisji o zbadanie zgodności rozpatrywanych środków finansowych z zasadami wspólnego rynku w bezpośrednim oparciu o art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu w przypadku, gdyby pomoc nie była zgodna w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji. Francja podkreśla, że działalność stoczniowa jest zasadniczym elementem dobrego funkcjonowania portu Hawr, w tym znaczeniu, że jest ona konieczna dla zapewnienia przyjmowania statków, remontów statków niezbędnych dla działalności portu, usług związanych z bezpieczeństwem morskim i turystyką (naprawy jednostek rekreacyjnych). Francja podkreśla również, że utrzymanie remontów okrętowych w Hawrze leży w interesie Wspólnoty, ponieważ jest zgodne z kierunkiem wspólnej polityki transportowej wspierającej transport morski. Na zakończenie Francja podkreśla racje historyczne i strategiczne przemawiające za utrzymaniem stoczni remontowej w porcie Hawr.

V. OCENA

A. Pomoc państwa

- (36) W myśl art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznawana przez państwa lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.
- (37) Po pierwsze, subwencja w wysokości 3 430 000 EUR udzielona przez rząd francuski na rzecz SORENI stanowi korzyść finansową przyznaną przy użyciu zasobów państwowych. Ponadto kryterium dotyczące zasobów państwowych stosuje się również odnośnie do korzyści ekonomicznych przyznanych przez podmioty regionalne lub lokalne Państw Członkowskich. Zatem pierwsze kryterium dotyczące zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu jest spełnione również w odniesieniu do subwencji (w wysokości 380 000 EUR każda) przyznanych SORENI przez Region Haute-Normandie, departament Seine-Maritime i miasto Hawr.
- (38) Po drugie, jako że rzeczzone subwencje były przeznaczone dla jednego konkretnego przedsiębiorstwa, dla SORENI, kryterium selektywności warunkujące zastosowanie art. 87 ust. 1 Traktatu jest spełnione.
- (39) Po trzecie, rzeczzone środki finansowe zapewniają SORENI korzyść ekonomiczną, której sektor prywatny nie mógłby mu przyznać. Sam charakter tych środków sprawia, że mogą one prowadzić do zniekształcenia konkurencji.
- (40) Po czwarte, kryterium wpływu na handel jest spełnione wówczas, gdy beneficjent prowadzi działalność ekonomiczną, w zakres której wchodzi handel między Państwami Członkowskimi. Taką jest w istocie działalność remontowa prowadzona przez SORENI. Francja nie zakwestionowała tego punktu, podkreślając jedynie, że „głównymi” konkurentami SORENI są przedsiębiorstwa francuskie, zaś Zjednoczone Królestwo wyraźnie ten fakt potwierdziło, zaznaczając, że firma SORENI jest bezpośrednim konkurentem brytyjskiego przemysłu stoczniowego.
- (41) Komisja wnioskuje z powyższego, że wszystkie subwencje przyznane na rzecz SORENI, opisane w części II, stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (42) Komisja odnotowuje również fakt, że Francja nie dostosowała się do ciężącego na niej, na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu, obowiązku poinformowania w stosownym czasie Komisji o projektach przyznania pomocy, tak aby mogła ona przedstawić swoje uwagi. Pomoc jest zatem uznana za sprzeczną z prawem.

B. Derogacja na mocy Traktatu

- (43) Jako że SORENI działa w sektorze remontów okrętowych, środki pomocowe przyznane na utrzymanie jego działalności wchodzą w zakres stosowania specyficznych przepisów dotyczących pomocy państwa dla budownictwa okrętowego. Od dnia 1 stycznia 2004 r. przepisy te znajdują się w zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na rzecz przemysłu stoczniowego⁽⁷⁾, które zastąpiło rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego. Niemniej jednak, zgodnie z komunikatem Komisji określającym przepisy stosowane przy ocenie pomocy państwa sprzecznej z prawem⁽⁸⁾, środki pomocowe sprzeczne z prawem, tzn. środki zastosowane z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu, zostaną poddane ocenie zgodnie z podstawowymi kryteriami określonymi w aktach prawnych obowiązujących w czasie ich przyznania. Zatem stosuje się rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego. W trosce o wyczerpujące opracowanie tematu – niezależnie od tego, czy Komisja zastosuje rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego, czy zastępujące go ramy regulujące dotyczące pomocy państwa na rzecz przemysłu stoczniowego – należy sprecyzować, że nie będzie to miało wpływu na wnioski odnoszące się do oceny zgodności – biorąc pod uwagę fakt, że kryteria merytoryczne dotyczące oceny pomocy na ratowanie i restrukturyzację, pomocy regionalnych i pomocy szkoleniowej są identyczne⁽⁹⁾.
- (44) Artykuł 2 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego zastrzega, że środki pomocowe przyznane na rzecz remontów okrętowych mogą zostać uznane za zgodne z zasadami wspólnego rynku, jeżeli respektują postanowienia tego rozporządzenia.

1. Środki pomocowe na restrukturyzację

- (45) Zdaniem Francji rozpatrywana pomoc ma na celu restrukturyzację działalności SORENI. Środki pomocowe na restrukturyzację przedsiębiorstw działających w sektorze remontów okrętowych mogą zostać uznane za zgodne z zasadami wspólnego rynku pod warunkiem, że są one zgodne z art. 5 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego, które odnosi się do wytycznych dotyczących restrukturyzacji i jednocześnie określa specyficzne przepisy stosujące się do sektora stoczniowego.
- (46) Komisja zbadała zatem, czy kryteria przewidziane przez wytyczne dotyczące restrukturyzacji zostały spełnione.

1.1. Kryteria kwalifikujące przedsiębiorstwa

- (47) Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji, aby móc korzystać z pomocy na restrukturyzację, dane przedsiębiorstwo winno móc zostać uznane za znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu rzeczonych wytycznych. Choć wspólnotowa definicja nie istnieje, Komisja uznaje dane przedsiębiorstwo za znajdujące się w trudnej sytuacji, gdy za pomocą własnych zasobów finansowych lub zasobów wniesionych przez jego właścicieli/akcjonariuszy, a także wierzycieli, nie jest ono w stanie zahamować strat, które, bez zewnętrznej interwencji organów publicznych, prowadzą w krótkim lub średnim okresie do prawie pewnej zapaści ekonomicznej (pkt 4 wytycznych dotyczących restrukturyzacji). Trudności przedsiębiorstwa ujawniają się, na przykład, poprzez rosnący poziom strat, zmniejszenie wysokości obrotu, zaleganie zapasów, zdolność do nadprodukcji, zmniejszenie marży samofinansowania brutto, wzrastające zadłużenie, progresję obciążeń finansowych, jak również osłabienie lub utratę wartości aktywów netto.
- (48) Jednakże pkt 7 wytycznych dotyczących restrukturyzacji zastrzega, że nowo powstałe przedsiębiorstwo nie kwalifikuje się do otrzymania pomocy na restrukturyzację, nawet jeśli jego początkowa sytuacja finansowa jest niepewna. Taki jest mianowicie przypadek nowego przedsiębiorstwa powstałego po likwidacji poprzednio istniejącego przedsiębiorstwa lub po przejęciu jedynie jego aktywów.
- (49) Wyłączenie nowo powstałych przedsiębiorstw z prawa korzystania z pomocy na restrukturyzację umotywowane jest zasadą, wedle której utworzenie nowego przedsiębiorstwa winno być wynikiem decyzji spowodowanej sytuacją rynkową. Przedsiębiorstwo powinno więc zostać utworzone tylko wtedy, gdy ma szansę prowadzenia działalności na danym rynku, inaczej mówiąc – jeśli jest dokapitalizowane i od początku zdolne do prowadzenia działalności.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 317 z 30.12.2003, str. 11.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22.

⁽⁹⁾ W związku z powyższym, patrz: pkt 12 b), 12 f) i 26 ram regulacyjnych dotyczących pomocy państwa na rzecz budownictwa okrętowego.

- (50) Nowe przedsiębiorstwo nie może korzystać z pomocy na restrukturyzację, przyjmując, że – pomimo oczywistej możliwości napotkania trudności w okresie uruchomienia działalności – nie mogłoby zostać narażone na trudności opisane w wytycznych dotyczących restrukturyzacji. Trudności te, opisane w akapicie 47, są związane z przeszłością przedsiębiorstwa, gdyż biorą swój początek w jego funkcjonowaniu. Nowe przedsiębiorstwo, z natury rzeczy, nie mogłoby zostać narażone na tego typu trudności.
- (51) Nowe przedsiębiorstwo może natomiast być narażone na straty związane z uruchomieniem działalności, przyjmując, że musi ono finansować inwestycje i koszty funkcjonowania, które początkowo mogą nie być pokrywane przez wypracowany dochód. Te koszty jednak wiążą się z uruchomieniem działalności danego przedsiębiorstwa, a nie z jego restrukturyzacją. Zatem nie mogą one być finansowane ze środków pomocowych na restrukturyzację przy zachowaniu właściwego im celu i ograniczonego zasięgu.
- (52) To ograniczenie zakresu stosowania wytycznych dotyczących restrukturyzacji stosuje się wobec nowych przedsiębiorstw powstałych w następstwie likwidacji przedsiębiorstw wcześniej istniejących lub przejęcia jedynie ich aktywów. W takich przypadkach nowe przedsiębiorstwo nie przejmuje w zasadzie długów swoich poprzedników, co oznacza, że nie napotyka trudności opisanych w wytycznych dotyczących restrukturyzacji.
- (53) W decyzji o otwarciu procedury Komisja podniosła kwestię ustalenia, czy SORENI jest nowym przedsiębiorstwem.
- (54) W tym względzie Komisja odnotowuje, a Francja – uznaje fakt, że SORENI jest nowym podmiotem prawnym o wyraźnie oddzielonej od trzech filii osobowości prawnej. Niemniej jednak Francja utrzymuje, że pomimo osobowości prawnej odrębnej od swoich poprzedników, SORENI wyraża ciągłość ekonomiczną trzech filii, ponieważ działalność, majątek i wartość trzech filii, zwłaszcza wydatki związane z ustawodawstwem w zakresie zabezpieczeń społecznych, zostały przekazane SORENI, dlatego też nie może być uznane za nowe przedsiębiorstwo. Francja podkreśla również fakt, że nawet gdyby SORENI miało być uważane za nowe przedsiębiorstwo, to jednak pozostałoby ono nadal przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji, przyjmując, że wykonuje ten sam rodzaj działalności co trzy filie i że jest związane zobowiązaniami finansowymi wpływającymi z ustawodawstwa w zakresie zabezpieczeń społecznych.
- (55) Komisja nie podziela poglądu Francji, że SORENI stanowi ciągłość ekonomiczną trzech filii. Należy odnotować, że mimo przejęcia przez SORENI działalności, majątku i wartości trzech filii, jak również personelu oraz niektórych wydatków wpływających z ustawodawstwa w zakresie zabezpieczeń społecznych (przeniesienie na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem), przejęcie wyznaczyło podział pomiędzy dawną a nową działalnością. Świadczy o tym fakt, że wierzyciele trzech filii są spłacani od dochodu ze sprzedaży i nie dysponują żadnym środkiem odwoławczym przeciw SORENI jako nabywcy aktywów.
- (56) Co do argumentu Francji, według którego przejęte umowy o pracę i wydatki socjalne z nimi związane (przeniesienie na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem) stanowią zobowiązania pozwalające traktować SORENI na równi z trzema filiami, Komisja uważa, że te wydatki socjalne są naturalną konsekwencją prawną francuskiego ustawodawstwa socjalnego (porównywalnego w tym względzie z ustawodawstwem wielu innych krajów), konsekwencją znaną inwestorowi i dającą się określić ilościowo. Przy ustalaniu ceny kupna należało zatem uwzględnić wszelkie koszty związane z nabywanymi aktywami.
- (57) Co do argumentu Francji, według którego nawet gdyby SORENI miała być uważana za nową spółkę, to jednak pozostałaby ona nadal przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji, Komisja odnotowuje fakt, że SORENI nie posiada cech charakterystycznych dla przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji, opisanych w motywie 47. Firma staje po prostu wobec normalnych kosztów związanych z założeniem przedsiębiorstwa oraz normalnych strat okresu uruchomienia działalności, spowodowanych faktem, że plan inwestycyjny jest dopiero w fazie wstępnej.

- (58) Koszty uruchomienia działalności handlowej są nie do uniknięcia i nie wiążą się one z przeszłością przedsiębiorstwa. SORENI musiałoby ponieść ten sam rodzaj kosztów, gdyby jego akcjonariusze zdecydowali o utworzeniu przedsiębiorstwa całkowicie niezwiązanego z poprzednią stoczną remontową – co niechybnie pociągnęłoby za sobą koszty uruchomienia, zwłaszcza zakupu maszyn, rekrutacji i kształcenia personelu itp.
- (59) W tym kontekście Komisja uważa, że wydatki związane z przeniesieniem na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem, a które są jedynymi zobowiązaniami finansowymi przejętymi od trzech filii, nie czynią z SORENI przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji.
- (60) Na koniec, personel przejęty przez SORENI dysponuje umiejętnościami, które zdaniem Francji stanowią jeden z elementów warunkujących możliwość realizacji biznesplanu przedsiębiorstwa SORENI. Ten personel może być zatem uznany za część aktywów przejętych przez SORENI, a nie za obciążenie finansowe. W istocie to przejęcie winno ułatwić SORENI wejście na rynek, gdyż zwalnia przedsiębiorstwo z dodatkowych kosztów na rekrutację i kształcenie nowego personelu.
- (61) Konkludując, Komisja zaznacza, że SORENI nie przejęło od trzech filii zobowiązań finansowych stanowiących ciągłość dawnej działalności remontów okrętowych. SORENI jest nowo powstałym przedsiębiorstwem, które ponadto nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji.
- (62) Według praktyki stosowanej przez Komisję od wejścia w życie w roku 1999 wytycznych dotyczących restrukturyzacji, przedsiębiorstwo uznawane jest za „nowe” przez okres dwóch lat po jego założeniu. Komisja odnotowuje, że SORENI zostało założone w dniu 1 listopada 2001 r. jako nowe przedsiębiorstwo. Nie może ono zatem korzystać z pomocy na restrukturyzację przez okres dwóch lat, licząc od daty jego założenia, czyli do dnia 1 listopada 2003 r. Jako że prawnie wiążąca decyzja o przyznaniu pomocy SORENI została podjęta w dniu 29 listopada 2001 r., warunek ten jest spełniony.
- (63) Komisja wnioskuje z powyższego, że SORENI nie może korzystać z pomocy na restrukturyzację.
- (64) Poniżej Komisja bada, czy informacje udzielone przez Francję rozwiewają inne wątpliwości, jakie Komisja wyraziła w decyzji odnoszącej się do otwarcia procedury, a które dotyczyły zgodności pomocy z innymi warunkami obowiązującymi dla pomocy na restrukturyzację.

1.2. Odzyskanie opłacalności ekonomicznej

- (65) Stosownie do wytycznych dotyczących restrukturyzacji, przyznanie pomocy winno być uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji pozwalającego przedsiębiorstwu na odzyskanie w stosownym czasie długotrwałej opłacalności ekonomicznej w oparciu o realistyczne założenia, tak by przedsiębiorstwo mogło stać się niezależne. Ten cel winien zostać osiągnięty głównie za pomocą środków wewnętrznych, a mianowicie poprzez zaprzestanie działalności, która nawet po restrukturyzacji pozostałaby strukturalnie deficytowa.
- (66) Wątpliwości, jakie w tym względzie wyraziła Komisja, były spowodowane faktem, że inwestor zagraniczny zrezygnował z przejęcia omawianej działalności remontowej i, przede wszystkim, przez niedostatek posiadanych informacji dotyczących badań rynkowych i szacunków odnośnie do wysokości obrotu oraz kosztorysów na lata działalności SORENI objęte biznesplanem.
- (67) Francja wyjaśniła, że zagraniczny inwestor wycofał swą ofertę nie z powodu trudności związanych z planem restrukturyzacji, lecz ze względu na problemy finansowe, jakie stały się jego własnym udziałem.

- (68) Ponadto Francja dostarczyła Komisji szczegółowe dane prognostyczne odnośnie do warunków wdrażania planu, wysokości obrotu oraz kosztów przewidywanych w rozpatrywanym okresie.
- (69) Te informacje rozwiały wątpliwości Komisji co do wykonalności biznesplanu przedsiębiorstwa.

1.3. Ograniczenie pomocy do minimum

- (70) Według wytycznych dotyczących restrukturyzacji kwota i intensywność pomocy winny być ograniczone do ścisłego minimum potrzebnego do umożliwienia restrukturyzacji w zależności od możliwości finansowych przedsiębiorstwa. Korzystający z pomocy winni w znacznym stopniu uczestniczyć w planie restrukturyzacji, wnosząc wkład z zasobów własnych bądź poprzez finansowanie zewnętrzne uzyskane na warunkach rynkowych.
- (71) Zdaniem Francji koszty restrukturyzacji wynoszą 6 495 164 EUR. Kwota ta może zostać podzielona na trzy części: pierwszą stanowi suma wysokości [...] EUR przeznaczona na inwestycje i prace renowacyjne, jak również na reorganizację handlową i tę dotyczącą produkcji; druga wyraża się kwotą [...] EUR przeznaczoną na pokrycie zobowiązań płacowych przez trzy pierwsze miesiące działalności SORENI, a trzecia, związana z przeniesieniem na przedwczesną emeryturę pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem, wynosi [...] EUR.
- (72) Komisja uważa, że koszty płacowe odpowiadające trzem pierwszym miesiącom działalności SORENI i obciążenia związane z odszkodowaniem dla pracowników narażonych w przeszłości na kontakt z azbestem, które zostały zakontraktowane przed przejściem, nie mogą zostać uznane za koszty restrukturyzacji. Chodzi tutaj o koszty eksploatacyjne, które firma winna finansować z zasobów własnych.
- (73) W wyniku powyższego Komisja uznaje za koszty restrukturyzacji jedynie koszty związane z planem restrukturyzacji w ścisłym tego słowa znaczeniu, czyli kwotę 3 900 000 EUR.
- (74) Na rzecz SORENI została przyznana kwota 4 570 000 EUR pochodząca z różnych źródeł publicznych.
- (75) Uwzględniając fakt, że wysokość kwoty pomocowej przewyższa koszty zakwalifikowane do pokrycia w ramach pomocy na restrukturyzację, Komisja uważa, że kryterium proporcjonalności nie zostało spełnione. Nawet gdyby firma SORENI mogła korzystać z pomocy na restrukturyzację, rozpatrywana pomoc nie byłaby zgodna z wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji.

1.4. Wytyczne dotyczące restrukturyzacji z roku 1994

- (76) W decyzji o otwarciu procedury Komisja zbadała środki pod kątem wytycznych dotyczących restrukturyzacji przyjętych w 1999 r. Francja w odpowiedzi, jakiej udzieliła na wyżej wymienioną decyzję, nie zakwestionowała tego podejścia. Należy odnotować, że art. 5 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego powołuje się na wytyczne wspólnotowe z roku 1994 dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji⁽¹⁰⁾ (zwane dalej „wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji z roku 1994”), które w roku 1999 zostały zastąpione wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji. Komisja jednak wnioskuje, że nawet gdyby zastosowano wytyczne dotyczące restrukturyzacji z roku 1994, przedstawione powyżej argumentacja pozostałaby bez zmian. Po pierwsze, nowa spółka nie może z samej natury być przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji. Wytyczne dotyczące restrukturyzacji z roku 1994, choć mniej jasne, są wyraźnie, zwłaszcza przez pryzmat definicji przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji, przeznaczone na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw już istniejących, a nie tych nowo utworzonych. Po drugie, okoliczności niniejszej sprawy nie spełniają kryterium dotyczącego ograniczenia pomocy do minimum, zawartego już w wytycznych dotyczących restrukturyzacji z roku 1994⁽¹¹⁾.
- (77) Zatem pomoc nie jest zgodna z wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji z roku 1994.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 368 z 23.12.1994, str. 12.

⁽¹¹⁾ Patrz: pkt 3.2.2.C wymienionych wytycznych.

2. Pomoc na inwestycje regionalne

- (78) W decyzji o otwarciu procedury Komisja zasugerowała, że rozpatrywane środki mogą zostać uznane za pomoc regionalną na inwestycje.
- (79) Warunki zgodności pomocy regionalnych na inwestycje z zasadami wspólnego rynku są wyrażone w art. 7 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego. Po pierwsze, środki winny dotyczyć regionu ujętego w art. 87 ust. 3 lit. a) lub c) Traktatu. Po drugie, intensywność pomocy nie może przekraczać pułapu określonego w wyżej wymienionym rozporządzeniu. Po trzecie, musi to dotyczyć środków przeznaczonych na wspieranie inwestycji w doposażenie i modernizację istniejących stocznii w celu zwiększenia rentowności istniejących urządzeń. Po czwarte, pomoc nie może być związana z restrukturyzacją finansową stocznii. Po piąte, pomoc musi ograniczać się do wspierania wydatków kwalifikowanych w rozumieniu wytycznych wspólnotowych stosowanych dla pomocy o przeznaczeniu regionalnym⁽¹²⁾.
- (80) Region Hawru jest strefą, która może korzystać z pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego i na mocy mapy pomocy regionalnych zatwierdzonej przez Komisję intensywność pomocy dla tego regionu nie może przekroczyć 12,5 % netto⁽¹³⁾.
- (81) Zgodnie z pkt. 4.5 wytycznych wspólnotowych stosowanych dla pomocy o przeznaczeniu regionalnym wydatki kwalifikujące się do pomocy są wyrażone jako jednolite pozycje wydatków odpowiadających następującym elementom inwestycji: teren, budynki i wyposażenie. Zgodnie z pkt. 4.6 wyżej wymienionych wytycznych wydatki kwalifikowane mogą również obejmować pewne kategorie inwestycji niematerialnych.
- (82) Koszty całkowite przedstawione przez SORENI jako koszty restrukturyzacji figurują w tabeli 1. Po powtórnym zbadaniu tych kosztów pod kątem ich kwalifikowalności do korzystania z pomocy na inwestycje regionalne Komisja doszła do wniosku, że jedynie wydatki figurujące w tabeli 4 spełniają kryteria opisane w motywie 81.

TABELA 4

Wydatki kwalifikujące się do korzystania z pomocy na inwestycje regionalne

(w euro)

Pozycje	Kwota
Budynki:	
1. Renowacja warsztatu (2002)	[...]
2. Renowacja biur/budynków (2002)	[...]
Wyposażenie:	
2002:	
3. Pojazdy	[...]
4. Informatyka	[...]
5. Narzędzia	[...]
2002-2004:	
6. Urządzenie do śrutowania/obróbki blach	[...]
7. Ciężarówka	[...]
8. Różne przenośne wyposażenie zmechanizowane	[...]
Inwestycje niematerialne:	
9. Nabycie nowych licencji (2003–2005)	[...]
10. Nabycie specjalistycznego oprogramowania komputerowego na potrzeby remontów okrętowych (2003–2004)	[...]
SUMA	1 550 000

⁽¹²⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 9.⁽¹³⁾ Ekwiwalent subwencyjny netto (ESN).

- (83) Komisja przyznaje, że te inwestycje przyczyniają się do realizacji celów wyznaczonych w biznesplanie przedsiębiorstwa SORENI opisanych w motywie 14, a więc do doposażenia i modernizacji stoczni w celu zwiększenia jej rentowności. Te inwestycje spełniają ponadto kryterium jednolitości wydatków: inwestycyjnych: inwestycje w budynki (pkt. 1 i 2 tabeli 4) oraz inwestycje w wyposażenie (pkt. od 3 do 8 tabeli 4). Punkty 9 i 10 tabeli 4 odpowiadają inwestycjom niematerialnym (nabycie patentów i oprogramowania).
- (84) Komisja zaznacza, że pozostałe wydatki figurujące w tabeli 1 nie kwalifikują się do korzystania z pomocy regionalnych na inwestycje, gdyż chodzi tu jedynie o wydatki związane z eksploatacją lub koszty kształcenia. Co do pozycji Organizacja i informatyzacja ([...] EUR; patrz: tabela 1), na podstawie informacji dostarczonych przez Francję Komisja nie może wnioskować, czy zawarte w tej pozycji wydatki odpowiadają kryteriom kwalifikowalności do korzystania z pomocy regionalnych na inwestycje.
- (85) Konkludując, globalne wydatki kwalifikujące się do korzystania z pomocy regionalnych na inwestycje wynoszą 1 550 000 EUR (1 412 560 EUR w zaktualizowanej wartości, rok bazowy 2001, stopa dyskontowa 6,33 %).
- (86) Intensywność maksymalnej dopuszczalnej pomocy wynosi 12,5 % netto (co w danym wypadku odpowiada 18,9 % brutto⁽¹⁴⁾). Dopuszczalna pomoc wynosi zatem 266 691 EUR.
- (87) Komisja dochodzi do wniosku, że pomoc na rzecz SORENI może zostać częściowo uznana za pomoc na inwestycje regionalne do wysokości 266 691 EUR.

3. Pomoc szkoleniowa

- (88) Komisja odnotowała, że niektóre z wydatków przedstawionych przez SORENI w biznesplanie przedsiębiorstwa odnoszą się do szkoleń. Pomoc została przyznana po wejściu w życie rozporządzenia Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. dotyczącego stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy szkoleniowej⁽¹⁵⁾ (dalej zwanego „rozporządzeniem w sprawie pomocy szkoleniowej”).
- (89) Rozporządzenie w sprawie pomocy szkoleniowej zostało przyjęte przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Unię Europejską w odniesieniu do niektórych kategorii pomocy horyzontalnej państwa⁽¹⁶⁾. Rozporządzenie w sprawie pomocy szkoleniowej zmienia, jako prawo późniejsze, rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego, które nie przewiduje możliwości przyznania pomocy szkoleniowej na rzecz przemysłu stoczniowego. Artykuł 1 rozporządzenia w sprawie pomocy szkoleniowej stanowi, że stosuje się ono do pomocy szkoleniowej przyznawanej we wszystkich sektorach – co implikuje, że stosuje się ono również w sektorze stoczniowym.
- (90) Rozporządzenie w sprawie pomocy szkoleniowej stanowi, że pomoc indywidualna jest zgodna z zasadami wspólnego rynku, jeśli spełnia wszystkie warunki przewidziane we wspomnianym rozporządzeniu, mianowicie jeśli nie przekracza intensywności maksymalnej pomocy dopuszczalnej i pokrywa koszty kwalifikowane na mocy art. 4 ust. 7 tegoż porozumienia.
- (91) Koszty kwalifikujące się do korzystania z pomocy szkoleniowej są zebrane w tabeli 5 i wynoszą 700 000 EUR. Spełniają one warunki przewidziane w art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie pomocy szkoleniowej.

⁽¹⁴⁾ Ekwiwalent subwencyjny brutto (ESB).

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 363/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 20).

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 142 z 14.5.1998, str. 1.

TABELA 5

Wydatki kwalifikujące się do korzystania z pomocy szkoleniowej

(w EUR)	
Pozycja	Kwota
Kształcenie: 37 450 godzin kształcenia/3 lata	600 000
Staże i kształcenie personelu w firmach wydających licencje dla SORENI	100 000
SUMA	700 000

- (92) Zgodnie z art. 4 rozporządzenia w sprawie pomocy szkoleniowej, w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw usytuowanych w regionach mogących korzystać z pomocy regionalnej na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, intensywność pomocy nie może przekroczyć 40 % dla projektów kształcenia specjalistycznego. W niniejszej sprawie władze francuskie nie sprecyzowały w istocie, jaka część szkolenia mogła być uznana za „szkolenie ogólne” w rozumieniu art. 2 lit. e) rozporządzenia w sprawie pomocy szkoleniowej.
- (93) Całkowita kwota pomocy szkoleniowej wynosi zatem 280 000 EUR.
- (94) Komisja dochodzi do wniosku, że pomoc na rzecz SORENI może zostać uznana za pomoc szkoleniową do wysokości 280 000 EUR.

4. Bezpośrednie zastosowanie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu

- (95) Francja wniosła do Komisji wnioski o zbadanie zgodności rozpatrywanych środków finansowych z zasadami wspólnego rynku na bezpośredniej podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, podkreślając, że remonty okrętowe są działalnością o zasadniczym znaczeniu dla właściwego funkcjonowania portu wielkości Hawru.
- (96) Po pierwsze, Komisja odnotowuje, że o ile usługi remontowe świadczone przez SORENI miały rzeczywiście zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania portu, działalność ta winna w zasadzie być finansowana z zasobów własnych portu, bez konieczności ubiegania się o pomoc państwa. Ponadto Komisja uznaje część pomocy za pomoc na inwestycje regionalne, uwzględniając tym samym istniejące problemy regionalne.
- (97) Ponadto rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego, będące w relacji *lex specialis* w stosunku do Traktatu, stanowi specjalistyczny i wyczerpujący zbiór przepisów stosowanych do omawianego sektora, w danym wypadku – odnośnie do remontów okrętowych. Zatwierdzenie pomocy poprzez bezpośrednie zastosowanie przepisów Traktatu naruszałoby cele, jakim przyświeca ustanowienie specjalistycznych i restrykcyjnych przepisów stosowanych w odniesieniu do tego sektora.
- (98) Komisja nie może zatem dokonać oceny pomocy bezpośrednio na podstawie Traktatu.

VI. WNIOSKI

- (99) Komisja stwierdza, że Francja sprzecznie z prawem wdrożyła pomoc w wysokości 4 570 000 EUR z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu. Na podstawie przeprowadzonej oceny tej pomocy Komisja wnioskuje, że jako pomoc na restrukturyzację SORENI pomoc ta jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku, gdyż nie spełnia ona warunków przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie przemysłu stoczniowego i w wytycznych dotyczących restrukturyzacji. Jednakowoż Komisja uważa, że pomoc jest częściowo zgodna z zasadami wspólnego rynku jako pomoc na inwestycje regionalne w rozumieniu art. 7 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego i jako pomoc szkoleniowa w rozumieniu rozporządzenia w sprawie pomocy szkoleniowej. Różnica pomiędzy już przelaną kwotą (3 520 997 EUR), a kwotą zgodną z przepisami (266 691 EUR + 280 000 EUR = 546 691 EUR) winna zostać zwrócona (2 974 306 EUR). Różnica pomiędzy nieprawnie przyznaną kwotą (4 023 309 EUR) a kwotą, która ma zostać zwrócona (2 974 306 EUR) nie może zostać wydatkowana (1 049 003 EUR),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W kwocie pomocowej 4 570 000 EUR przyznanej przez Francję na rzecz Société de réparation navale et industrielle (SORENI):

- a) kwota 266 691 EUR jest zgodna z zasadami wspólnego rynku jako pomoc regionalna na inwestycje na mocy art. 87 ust. 3 lit. e) Traktatu;
- b) kwota 280 000 EUR jest zgodna z zasadami wspólnego rynku jako pomoc szkoleniowa na mocy art. 87 ust. 3 lit. e) Traktatu;
- c) kwota 4 023 309 EUR jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku, w tym kwota 1 049 003 EUR, która nie została jeszcze przelana, oraz kwota 2 974 306 EUR oddana do dyspozycji SORENI.

Artykuł 2

1. Francja podejmuje wszelkie środki konieczne do odzyskania od SORENI pomocy przyjętej w art. 1 lit. c) i już przekazanej nieprawnie do dyspozycji beneficjenta. Pomoc ta wynosi 2 974 306 EUR.
2. Zwrot następuje bezzwłocznie, stosownie do procedur prawa krajowego, o ile zezwalają one na natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.
3. Kwoty do zwrotu zawierają odsetki naliczone od daty oddania tychże do dyspozycji SORENI aż do daty ich rzeczywistego odzyskania.
4. Zastosowana stopa procentowa jest stopą referencyjną używaną do obliczania ekwiwalentu subwencyjnego w ramach pomocy o przeznaczeniu regionalnym.
5. Wspomniana wyżej stopa referencyjna jest stosowana w całym okresie przyjętym w ust. 3.

Artykuł 3

Francja w terminie dwóch miesięcy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji powiadamia Komisję o środkach przewidzianych i tych już podjętych w celu dostosowania się do tej decyzji. Francja przekazuje informacje przy użyciu karty informacyjnej figurującej w załączniku.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 kwietnia 2004 r.

W imieniu Komisji

Mario MONTI

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

Karta informacyjna dotycząca wykonania decyzji z dnia 20 kwietnia 2004 r.**1. Obliczenie kwoty do zwrotu**

- 1.1. Proszę nanieść poniżej następujące informacje dotyczące kwoty pomocy sprzeczej z prawem oddanej do dyspozycji beneficjenta:

Data(-y) (*)	Kwota pomocy (**)	Waluta

(*) Data(-y), z jaką pomoc (indywidualne transze) została(-y) oddana(-e) do dyspozycji beneficjenta.

(**) Wysokość pomocy oddanej do dyspozycji beneficjenta.

Komentarz:

- 1.2. Proszę szczegółowo objaśnić sposób naliczania odsetek od kwoty pomocowej do zwrotu.

2. Środki przewidziane oraz już wdrożone w celu zwrotu pomocy

- 2.1. Proszę zaznaczyć w szczegółach, jakie środki są przewidziane i jakie środki zostały już podjęte celem natychmiastowego i skutecznego zwrotu pomocy. Gdzie ma to zastosowanie, proszę również wskazać podstawę prawną środków przewidzianych/już podjętych.
- 2.2. Proszę określić terminy zwrotów i datę dokonania pełnego zwrotu pomocy.

3. Zwrot już dokonany

- 3.1. Proszę podać następujące informacje dotyczące odzyskanych od beneficjenta kwot pomocowych:

Data(-y) (*)	Kwota zwróconej pomocy	Waluta

(*) Data(-y) zwrotu pomocy.

- 3.2. Proszę dołączyć do tej karty dowody zwrotu kwot pomocowych, wyszczególnionych w tabeli w punkcie 3.1.